

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. március 8. szerda

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 56. SZÁM.

A szovjet emberek újabb győzelme

A napokban a Szovjetunió minisztertanácsa és a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Bizottsága határozatot fogadott el az élelmiszerek és az iparcikkek állami kiskereskedelmi árának újabb csökkentéséről. A határozat értelmében, 1950 március 1-től olyan élelmiszerek árait, mint a kenyér, a fő lisztfajták, a téstaképzőanyagok, a hús, az étolaj, a só 24-50 százalékkal csökkentették. Jelentősen olcsóbbak lettek más cikkek is: a gypot- és gypjuszövetek, a kész ruhák, a kötöttáru, a fejkendők, a cipők 10-35 százalékkal olcsóbbok.

Ez az új árszállítás, amely 1947-től már a harmadik, biztosítja a szovjet munkások realitását tovább emelkedését, a szovjet rubel vásárlóerejének jelentős növekedését. A Szovjetunió lakossága egy évre számítva összesen nem kevesebb, mint 110 milliárd rubelt takarít meg az újabb árszállítás folytán. Az első árszökkenés, amely 1947 decemberében történt körülbelül 86 milliárd rubel megtakarítást juttatott a lakosságnak. A második árszökkenés, amelyre 1949 márciusában került sor, 71 milliárd rubelre újabb megtakarítást jelentett.

Az újabb árszökkenés a Szovjetunió népgazdaságának nagyarányú fellendüléséről, a termelés kibővüléséről, a munka termelékenységének emelkedéséről és az önköltség csökkentéséről tanuskodik.

Sztálin elvtárs 1946 február 9-én elmondott beszédében rámutatott arra, hogy „... különös figyelmet fogunk fordítani a közszükséglet cikkek gyártásának fejlesztésére, a dolgozók életszínvonalának emelésére, az összes cikkek árainak következetes csökkentésére...”. Ez a program most valóra vált. Az új árszökkenés nagyszerűen tükrözi a sztálini gondoskodást a dolgozók jólétéről. A Kommunista Párt és a szovjet állam alapvető feladatának tekinti a nép anyagi jólétének fokozását.

Az újabb árszállítások következtében óriásira nőtt a szovjet lakosság kereslete az élelmiszerek, az ipari és kulturális cikkek iránt. Az áruházakban, üzletekben rendkívül nagy a forgalom. Vilnában, Litvánia fővárosában például a legnagyobb központi áruházat már a kor reggeli órákban zsúfolásig megtöltötték a vásárlók. Este hat óráig több motorkerékpár, fényképezőgép, fali- és karóra fogyott el, mint februárban két hét alatt. A kolhozdolgozók és a városiak különösen sok rádiókerékpárt, varrógépet és gramofont vásároltak. Kész ruhából, cipőből, gypjuszövetből az áruház háromszor többet adott el, mint az árszállítás előtti napokban.

A Szovjetunió népgazdaságának újabb győzelme a dicsőséges Bolsevik Párt vezetése alatt Sztálin elvtárs lángszűz tanításának gyakorlati alkalmazásával vált lehetővé. A háboru utáni öt éves terv keretében a Szovjetunió nemzeti jövedelme gyorsuló ütemben nő. 1949-ben 17 százalékkal emelkedett, 1948-hoz viszonyítva és 36 százalékkal túlszárnyalta a há-

boru előtti, 1940. év színvonalát. A munkások és tisztviselők jövedelme egy dolgozóra átszámítva 1949-ben 12 százalékkal magasabb, mint az előző évben. A népgazdaság nagyarányú fellendülésével egyidejűleg állandóan nő a munkások és tisztviselők keresete. A munkabérek 1948-ban majdnem kétszer akkora volt, mint a háboru előtt, 1940-ben.

A szovjet kormány határozata értelmében 1950 március 1-től a rubel árfolyamát aranyalapra vonatkoztatják és emelik a rubel árfolyamát külföldi valutákhoz viszonyítva. A rubel hivatalos árfolyamának emelése és az újabb árfolyamszámítás bevezetése — nem a dolláralapján, amelynek vásárlóereje állandóan esik, hanem szilárd aranyalapon, a rubel aranyfedezetének megfelelően — meggyőző bizonyítéka a szovjet szocialista gazdasági élet hatalmas erejének.

Ha szembeállítjuk a Szovjetunió hatalmas gazdasági sikerét az USA, a vezető kapitalista állam gazdasági helyzetével, azt látjuk, hogy Amerikában általában a tőkés államokban, egyre jobban mutatkoznak a gazdasági válság jelei. A féktelen fegyverkezési verseny és az új háboru előkészítésének kalandorpolitikája egyoldalú irányzatot ad az amerikai gazdasági életnek és ezzel még élesebbé és pusztítóbbá teszi a növekvő gazdasági válságot. Az USA nemzeti jövedelme 1949-ben a megelőző évhez viszonyítva 2 millió dollárral csökkent.

A kapitalista gazdasági élet hanyatlásának és rothadásának hátterében egyre nagyszerűbben tűnik elő a diadalmas szocializmus országának képe, ahol a gazdasági élet nem ismer válságokat, az emberek számára biztosítja a közös érdekében végzett szabad munkát és az egész dolgozó nép anyagi jólétének állandó emelkedése a központi feladat.

A szovjet emberek saját maguk építik boldog jövőjüket. Erőfeszítések, a szocialista munkaversenyek, amelyek lehetővé teszik a régi, elavult módszerek utakkal való feleslegessé, a világ legelőrehaladottabb technikájának alkalmazásával hozzásegítik a dolgozókat, hogy anyagi jólétük és életszínvonaluk napról-napra emelkedjék. A lenini-sztálini tanítások felhasználásával a dicsőséges Bolsevik Párt irányításával és vezetésével a Szovjetunió népei újabb és újabb sikereket érnek el a kommunizmus felé vezető úton.

A szovjet emberek, akik érzik a Bolsevik Párt, a nagy Sztálin és a szocialista állam állandó gondoskodását, a továbbiakban is lelkesen fognak harcolni hazájuk felvirágzásáért, a békeért, a kommunista társadalom megvalósításáért.

Hazánk dolgozói a munkások, tisztviselők és a Román Munkáspárt vezetése által Sztálin elvtárs lángszűz tanításának gyakorlati alkalmazásával vált lehetővé. A háboru utáni öt éves terv keretében a Szovjetunió nemzeti jövedelme gyorsuló ütemben nő. 1949-ben 17 százalékkal emelkedett, 1948-hoz viszonyítva és 36 százalékkal túlszárnyalta a há-

(gy. d.)

Diszünnepegy Kolozsváron március 6-a ötödik évfordulóján

(KOLOZSVAR.) A március 6-i nagy történelmi fordulat ötödik évfordulóján Kolozsvár dolgozói az Allami Román Színházba gyűltek össze, ahol díszgyűlés keretében a RMP és a városi és megyei ideiglenes bizottságok szónokai méltatták a nagy esemény ötödik évfordulójának jelentőségét. A zsúfolásig megtöltött terem közönsége lelkesen ünnepelte Sztálin elvtársat, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártját, a Román Munkáspártot.

A díszgyűlést Deac Vasile elvtárs, a kolozsvári városi ideiglenes bizottság elnöke nyitotta meg.

Horea Marian elvtárs, a kolozsmezei ideiglenes bizottság elnöke, a RMP kolozsmezei bizottságának tagja, ünnepi beszédében vázolta azokat az eseményeket, amelyek a március 6-i nagy fordulatot megelőzték és amelyek azóta teljesen megváltoztatták országunk arculatát.

Rácz Lajos elvtárs, a RMP kolozsmezei vezetősége titkárságának tagja, magyar nyelven méltatta március 6-a jelentőségét és az azóta eltelt öt év alatt történt forradalmi változások hatalmas horderejét.

A díszgyűlés szónokai rámutattak arra, hogy öt évvel ezelőtt a Román Kommunista Párt vezetésével, a román munkáspárt elkergette az angol-amerikai imperialisták zsoldosait a Rádescu-kormányt és olyan demokratikus kormány alakítását tette lehetővé, melyben a legfontosabb pozíciók többsége a munkáspárt kezébe jutott. Ekként a munkáspárt a RMP vezetésével, előkészítette azt a nagy változást, mely Európában egyik legelmaradottabb országot, Romániát, a politikailag legfejlettebb országok egyikévé alakította át. Az 1945. március 6-i fordulat hatalmas lépéssel vitt előre bennünket a szocialista forradalom felé, a népi demokrácia kialakításának útján.

— Mindaz, ami 1945 március 6 óta hazánkban végbement, nem történt békés körülmények között, hanem ádáz osztályharcban kellett kiharcolni

Március hatodika nem következhetett volna be augusztus 23-a, vagyis a Szovjet Hadsereg hatalmas győzelméig, által előidézett fordulat nélkül. Hogy a véreskezű Rádescu-kormány aljas tervet nem sikerült, hogy a manista és bratianista reakciónak nem sikerült hazánkat ismét az angolszász imperialisták zsákmányává tenniük, mindent a dicsőséges Szovjet Hadseregnek hazánkban való léte és segítsége tette lehetővé.

— A burzsoázia az augusztus 23-i fordulat után is mindent megkísérelt uralmának további fenntartására, a szocializmus visszaállítására. Igyekezett elszabotálni a fasizsziellenes harcban való részvételt. Ebben a törekvésében külpolitikailag az angol-amerikai imperialistákra támaszkodott, itt benn az országban pedig a királyra és a jobboldali szociáldemokratákra. Romániából is Görögországot vagy az eljás Tito-banda Jugoszláviájához hasonló országot akartak csinálni, újra visszaszerezni a földeket. Támadásuk felirány a nép vezetője és védelmezője, a Román Kommunista Párt ellen irányult. Hogy mindezek a kísérletek megkíséreltek, azt a Szovjet Hadsereg jelenlétének, segítségének és lángszűz vezetőjének, Sztálin elvtársnak köszönhetjük. (Hatalmas tapsorkán, a közönség felállva, lelkesen ünnepli Sztálin elvtársat.)

— Március 6. új helyzetet teremtett. Nemcsak a belföldi kapitalista-földesuri reakcióra jelentett halálos csapást, hanem a világreakciónak, az imperialistákra is. Március 6. nemcsak a demokratikus kormány megalakítását jelentette, hanem, mint azt Gheorghiu-Dej elvtárs mondotta: a március hatodik fordulat „határkö volt népünk életében, a köztört. ami volt a múltban és a haladás és felvirágzás új korszaka között.”

— Március hatodika tette lehetővé a Román Népköztársaság létrehozását, mely a proletárdiktatúra formája. Március hatodika tette lehetővé, hogy kiteljesíthessük a polgári demokratikus forradalmat, kiépíthessük és meg-

szilárdítsuk a Szovjetunióval való szoros baráti kapcsolatunkat és így megvédhessük hazánk függetlenségét, hogy osztályellenségeink kezéből kiragadhassuk a sovinizmus és nacionalizmus becstelen fegyverét, hogy teljesen megdöntsük a földreformot, hogy megteremthessük a munkáspárt és a dolgozó parasztság szövetségét, hogy 1947-ben rátérhessünk a szocialista forradalom útjára. A legfőbb ipari termelőeszközök államosításával megteremtettük nemzetgazdaságunk szocialista szektorát, és azt egyre szélesítjük a falvakon is. új államgépezetet teremtettünk, felállítottuk a néptanácsok ideiglenes bizottságait, megindultunk a tervgazdálkodás útján, életre hívtuk az első mezőgazdasági kollektív gazdaságokat. Új kultúrát teremtettünk, mely a népet szolgálja. Mindezekkel a nagyszerű megvalósításokkal, halálos csapást mértünk a kizsákmányolókra, a jobboldali szociáldemokratákra, a Patrascanu-féle árulóokra. Az imperialisták azonban nem nyugodtak bele vereségükbe. Mutatja ezt az utóbbi időben leleplezett összeesküvések, kémszervezetek.

A szocialista tábor egyre növekvő ereje gátat emel a háborus uszítók céljai elé, akik harmadik világháborút szeretnének kirobbantani. A béke megvédésére irányuló

harc egyre hatalmasabbá válik. A Román Munkáspárt vezet benünket e harcban. (A jelenlévők hosszasan ünneplik a Román Munkáspártot.) Minden egyes normatuluszárnyalás egy lépést jelent a szocializmus felé. A vetési kampány sikere is pörölycsapás lesz osztályellenségeinkre.

*

Horea Marian és Rácz Lajos elvtársak beszéde után színvonalas ünnepi műsor következett, melynek keretében a kolozsvári színházak és operák művészei, a PTT énekkara, a „Clujul”, a „Victoria”, a Művészeti Intézetek tánc csoportjai, egy leányiskola pionircsapata és a Hadsereg Színháza első számú művész csoportja szerepelt.

ORSZÁGUNK minden tájáról

Két csapolás egy váltás alatt

A vajdahunyadi kohászati kombinát egyik főolvasztója, Simeria Gheorghe és társai, február 20-án azzal az öltökkel szándékkal kezdtek a munkához, hogy jóval több acélt adnak az országának, mint amennyit váltáltak. Simeria csoportja szovjet módszer alkalmazásával rendkívül gyorsan töltötte meg a 3. számú Siemens-Martin kemencét. Míg a fehérén izzó olvadó acél a formákba ömlött, Simeria és társai már előkészítették a második töltést. A kemencét másodszer szédítő gyorsasággal töltötték meg, amíg a kemence hőmérséklete csak néhány fokkal szállt alá. A tüzet is úgy rakták, hogy a lángok átjárják az egész töltést. Simeria Gheorghe csoportjának a szovjet módszerek alkalmazásával sikerült a kemencét egy váltás alatt kétszer lecsapolni. A második csapoláshoz négy és fél óra kel-

lett. A szép eredményt az is lehetővé tette, hogy Banica Vasile csoportja három óra alatt készi-

tette el az öntéshez szükséges formákat.

Takarékossági versenyben a krajovai mozdonyvezetők

A krajovai fűtőházban a szocialista munkaversenyek ragyogó eredményeket hoztak. 1949. decemberében 3 millió 393 ezer 500 lej takarítottak meg az államvasutak dolgozói. A mozdonyvezetők és fűtők gondosan kezelték a rájuk bízott mozdonyokat, kifogástalan állapotban tartották a kazánokat, jól szer-

vezték a tüzelést és kihasználták a mozdonyok felső teljesítőképességét.

A takarékossági akció során különösen kiűntek a 150.099. 150.015, 230.239 és 230.281 számú mozdonyok vezetői és fűtői, akik jelentős összegeket takarítottak meg.

Több kolszot, kevesebb költséggel

A resicai kokszyár munkásai gyűlésükön elhatározták, hogy az előírt mennyiségnél 650 tonnával több kolszot termelnek és az önköltségi árakat tonnánként 150 lejjel csökkentik. A Sovrommetal többi üzemében is

nagy lendülettel folyik a munka az Allami Terv teljesítésére. Így a mozdonygyár falujátságának tanúsága szerint Stefan Gh. és Bradler Viktor egy mozdony tüztetének tisztítását 16 óra helyett 8 óra alatt végezte el.

A VÖRÖS NYAKKENDŐ

(Az Állami Magyar Színház bemutatója)

Az Állami Magyar Színház új bemutatójával rendkívül fontos s a művészet által országsszerte eléggé elhanyagolt kérdés: az új káderek nevelésének kérdése felé fordul.

Gyermekek lépnek előtérbe, ökr kerülnek a cselekmény központjába, „A vörös nyakkendő”-ben. A felnőttek — szülők, nagyanya és tanár — a gyermekek életéhez, tevékenységéhez, problémáikhoz kapcsolódnak. Azt a környezetet adják meg, amely tudatosan fejleszt a gyermeket.

Szovjet gyermekekről van szó, igen természetes tehát, hogy magatartásukat, egész életüket — még játékukat is — a közösségi élet határozza meg. E gyermeki közösségben pedig nem mint jelkép, hanem mint komoly valóság él „a vörös zászló darabja”, — a vörös nyakkendő jelentőségének tudata. A pionir szervezet a bolsevik jellem melegágya. Ebben a közösségben csirázik ki a mag, a Komszomolban borul virággá s a Pártban termi a dus gyümölcsöt: kommunizmusépítő bolsevik ember tulajdonságait. A szervezet, az iskola s a család összefogva ápolják a jövő palántáit, lenyészik a vadhajításokat. Így Sura megtanulja lángezően szeretni azt a hazát, amely neki, az árvának is boldog gyermekkorot biztosít. Vanja gögös, öntelt és individualista hajlamokkal rendelkező gyermekből a pionirszervezet, az iskola s a család együttes hatására jó pionírrá válik. Megtanulja, hogy a közösség kivéti magából mindazokat, akik nem akarnak beilleszkedni az életébe. Visszajutni pedig csak egyenes úton, megtisztulva lehet.

Segítségül kap, hogy a tanulmányaiában jelentkező nehézségeket leküzdje. Csáskín már-már belegabalyodik a „hivatalos” nyelv és magatartás utvegyéibe. A bü-

rokrácia vadhajításait azonban az iskola kiirtja.

A szovjet gyermeknevelési mód — Makarenkó nevelési rendszere — szinte korlátlan szabadságot biztosít a gyermek öntevékenysége számára. A gyermekek maguk szervezkednek, programokat dolgoznak ki, bírálják egymást, mint egyenlő felek lépnek kapcsolatba a felnőttekkel. A szovjet gyermek mindezt olyan határtalan komolysággal teszi, mint amilyen céltudatosan építi a szovjet ember a hazáját. Természetes, hogy a gyermek tevékenységében még sok játék-elem van. Ez a játék azonban az életre nevel, öntudatot formál. S ha szabadok is a gyermekek, nem magukra hagyatottak. Ott van mellettük az iskola s a család, amely támogatja őket s elhárítja utjukból fejlődésük akadályait.

A szovjet pionirok életének elhíhető erővel való színrehozása részben a rendezés (Kéki Erzsébet) munkájának eredménye. A siker azonban kétféle: a darab döntő sikerét nem annyira a színészek, mint az életükben először fellépő pionirok vitták ki. Ezek a gyermekek, akiket a szovjet példánál haladó pionirszervezet fog össze s tülteti el bennük a leendő szocialista ember magvait, meg tudták érteni s át tudták érezni szeretőket. Nádasi Áttila (Vanja), Káldua Tamás (Sura) és Kalmár József (Csáskín) képesek voltak arra, hogy tudatosan alakítsák mintaképeket a szovjet pionirokat. Ez pedig az új típusú nevelés győzelme. Ugyanezt mondhatjuk el Vajda Éva színésznőről (Marina) alakításával kapcsolatban is.

A színészi alakítások közül Perényi János játékát kell kiemelnünk. Kemény és egyben meleg,

megfontolt és közvetlen volt. Egész magatartása hitet, optimizmust fejezett ki. Szovjet nevelő volt. Vanja szülei közül Angi Béla közelítette meg inkább a szovjet embertípust.

Loy Sári a szovjet asszony céltudatosságát, határozottságát inkább zordsággal pótolta. Valamilyen passzivitást fejezett ki az alakítása, másként képzelünk el egy szovjet anyát, aki gyárának egyik győzelme után, vagy egy gyönyörű ünnepségről tér haza. Nem érintette különösebben az sem, hogy fiát kizárták a pionirszervezetből. Holott az apa önkritikája („azt hiszem ebben mi is hibásak vagyunk”) arra enged következtetni, hogy a jövőben komolyabban foglalkozik majd Vanjával. Viszont Nagyezsda Ivanovna — Loy Sári felfogásában — ezen a döntő ponton valósággal eltaszítja magától a fiát. Tóth Ilus — a nagymama szerepében — egy idős és sok tekintetben még a multból táplálkozó öregasszonyt alakított, különösebb megkülönböztető jegyek nélkül.

A legkevésbé, amit a darab egészéről elmondhatunk, az, hogy minden ifjunak meg kell néznie. Az iskolák vezetőire, osztályfőnökökre — s az ideiglenes bizottság tanügyi osztályára is — az a feladat hárul, hogy megszervezzék minden egyes iskolában „A vörös nyakkendő” kollektív megtekintését. A darab elsősorban az ifjúságról — s az ifjúságnak szól. De igen komoly tanulságokat tartalmaz felnőttek számára is — különösen pedig az oktatók, pedagógusok és szülők részére.

(O. L.)

AZ ÚJ TOLLAK

heti gyűlései keretében rendezett előadássorozatban e héten csütörtökön, március 9-én este hat (6) órakor

„IRJUNK ÉS BESZÉLJUNK HELYESEN MAGYARUL”

ojmen Márton Gyula egyetemi tanár tart előadást az Utunk (Jókai-utca 2. II. em.) helyiségében.

Faliújság-verseny a szatmári üzemek között

SZATMÁR. (Tudósítónktól). Március 1 és május 1 között, kéthónapos faliújságverseny indult Szatmáron a „Szeptember 1” zománcedény és gépgyár kezdeményezésére. A versenyfeltételek mindenben alkalmazkodnak a szocialista munkaversenyek szelleméhez. Kétségtelen, hogy a verseny jelentősen élénkíti majd a munkakedvet, a szatmári üzemek és intézmények faliújságjainak szerkesztőbizottságaiban.

A 11 pontban foglalt versenyfeltétel élmunkás, és selejtkirikat készítését írja elő. Csak az az üzem, vagy intézmény vehet részt a versenyben, amelyik legalább kéthetenként cseréli a faliújságcikkeit. Fontos továbbá, hogy minél több dolgozó bevonjon a faliújságcikkek írásába. A cikkeknek nemcsak az üzem általános problémáival kell foglalkoznia, hanem az egyes termelési osztályok kérdéseivel valamint központi kérdéseinkkel: a Terv teljesítésével és a béke megvédésével. Az élmunkások szemlélyi adatainak és munkamódszereinek ismertetése és népszerűsítése különböző rajzokkal, építőbírálata a hibáknak. Villámfaliújság készítése rendkívül sürgős dolgok közlésére. Minden üzem annyi faliújságot készít, ahány osztálya van.

A versenyt kezdeményező „Szeptember 1” gyár hét faliújságot állít fel az üzem területén és annak cikkeit háromnaponként cserélik.

MIT OLVASSUNK?

Földünk és lakói

(ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ)

Ha falusi olvasóköri körben érdeklődünk, azt tapasztaljuk, hogy a falusi embert kulturforradalmunk mai szakaszában mélyen érdeklik a tudomány általános kérdései. Az olvasóköri anyag, cikkei között majdnem mindig találunk ilyen brosurát, vitaanyagot s az ezekről a kérdésekről szóló beszélgetések és kérdézőkódések nagyon élénkek.

Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy a falusi ember kilép a babonák, javasasszonyok légköréből és ha földjét jobban akarja művelni, nem baltát vág az udvar közepére, hanem összegyűjti a télutói havat, vagy megboronálja őszi vetését s ilyen módon tartalékolja benne a nedvességet. A tudomány derűs világnézetet, tevékenységet jelent.

Az utóbbi időben kiadott sok jó élelnek, közérthetően megírt, tudománnyal foglalkozó brosurák között egyik leghasznosabb, könnyen olvasható meg tanulható, az Állami Könyvkiadónál megjelent „Földünk és lakói” című, kis, 32 oldalas mű. A könyvecske a föld keletkezésével kezdődik. Leírja, hogyan keletkeztek az első élőlények s

hogyan jöttek létre a bonyolultabb élőlények, különböző növények, állatok.

Az ember, amikor lerázza bilincseit, képes maga átalakítani a természetet és céltudatosan irányítani a fejlődést. A szocializmusban az ember képes a természet urává válni, megtízszerezni a föld termését, megváltoztatni az éghajlati viszonyokat, benépesíteni a sivatagokat és a kopár hegyeket, amint az a kapitalista társadalom törvényeszerűen alól felszabadul Szovjetunió nagyszerű megvalósításainak példája bizonyítja.

Íme: egy kis, 32 oldalas könyvecske a föld keletkezésével kezdődik s az érdeklődőt napjainkig vezeti el. A séta valóban káprázatos. Kopernikus, Kepler csillagászok zseniális kutatásainak eredményei épp úgy benne vannak, mint Darwin kutatásainak eredményei a ember származásáról. Benu vannak Engels kutatásainak eredményei, a munka szerepéről és a társadalom fejlődéséről. A „Földünk és lakói” című brosurát minden népkönyvtárnak be kell szereznie.

Sz. A.

A Szovjetunió kulturájának sajátossága az, hogy a kultúra a népé. A népé abban az értelemben, hogy nemzetiségükre való tekintet nélkül, egyre szélesebb körben magához öleli a szovjet emberek sokmillióstömegeit. Ebben az értelemben a kultúra magának a népnek az alakítása.

Allanunk ebben az évben 61 milliárd rubelt fordít kulturára. Ez a közoktatásiügyi és közművelődési alap, mellyől kivételesen a kultúra legszűkebb gyümölcsei, — a tudomány, a művészet s az irodalom. Semmi meglepő sincs abban, hogy a Szovjetunióban az általános irni-olvasni tudás és a közoktatás alapján ma már soktízszerez tudás és sokszerűség van; hogy az országban minden városnak van saját színháza, nem is szólva azokról a vándorszínházokról, amelyek a falvakat járják.

A kultúra második jellemző vonása a Szovjetunióban az, hogy soknemzetiségű. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után még azok a népek is, amelyek a cári rendszer teljesen elnyomott és amelyek a multban nem rendelkeztek saját írásjegyekkel, saját írásjegyeket kaptak, anyanyelvükön működő iskolákkal rendelkeznek és ma már elérték a Szovjetunió éleljáró nemzetiségű szívonát. Így alakult ki a Szovjetunió nagy, soknemzetiségű kulturája, amely a nagy Sztálin jellemzőszerint tartalmát tekintve szocialista, formájára nemzeti.

Nem is kell külön hangsúlyozni, hogy a kulturális fejlődésnek ez az útja mennyire tulszáryal-

A. FAGYEJED:

A szovjet kulturáról

(A pekingi egyetem hallgatói előtt elmondott beszédből)

ja a kulturális fejlődés kapitalista útját. A kapitalizmus sötétségben igyekszik tartani az elnyomott népeket, akadályozza, fékezi kulturájuk fejlődését és ezzel szegényebbé teszi az emberiség közös kulturájuk kincsestárát. A szocializmus előmozdítja minden nép kulturájában a nemzeti vonások virágzását, s ezzel gazdagabbá teszi az egész emberiség kulturáját. Vegyük például a Szovjetunióhoz tartozó és kínával határos Kazah Szocialista Köztársaságot. A forradalom előtt Kazahsztán lakosságának mindössze másfél százaléka tudott irni-olvasni. Kazahsztán most nemcsak teljesen irni-olvasni tudó ország, hanem saját Tudományos Akadémiájával rendelkezik, opera- és drámai színházai vannak, nemcsak fővárosában, Alma-Atában, — hanem a területi székhelyekben is.

A kulturális fejlődésre vonatkozólag hasonló példákat lehetne idézni a Szovjetunió más, kisebb népeinek — a baskiroknak, a mordvinoknak, a mariknak, az ojrakoknak életéből.

A kulturális fejlődés harmadik sajátossága a Szovjetunióban az, hogy új alapon átörökli, folytatja és továbbfejleszteti mindazt, ami jó és éleljáró volt saját nemzeti kulturájában és az egész világkulturában. Abból a lenini ítéleltől indulunk ki, hogy

a multban minden népnél két kultúra volt. Az egyik kultúra a kizsákmányoló osztályok ideiglenes, átmeneti, véletlenszerű vonásait viselte magán. A másik kultúra, amely habár igen gyakran az uralkodó osztályokból kikerültek révén alakult ki, de a nép legjobb reményeit testesítette meg, a nagyarányú társadalmi, népi mozgalmak talaján nőtt fel, felhasználta a gazdag népművészetet, nagy humanisztikus célokat tűzött maga elé. A multból mindent, ami jó volt, átvettünk és a nép tulajdonává tettük. És a mult kulturájának erre a gazdagságára támaszkodva építjük most az új, szocialista társadalom kulturáját.

A Szovjetunió kulturájának negyedik sajátossága az, hogy mélyen hazafias, hogy áthatja a nemzeti büszkeség érzése.

Hazafiságának semmi köze sincs ahhoz a hazafiasághoz, amelyet helyesebb volna sovjetizmussal nevezni és amely saját kulturájának legelmaradottabb és legmáshodrendűbb vonásait is igyekszik rákényszeríteni más népekre, részint az irántuk érzett megvetésből és lenézésből, részint anyagi előnyök kedvéért. A mi hazafiságunk a legnemesebb és legmagasabbrendű emberitől indul ki — megosztani a többi népekkel a legülen-

járóbbat és a legjobbat mindabból, amit a nép kulturális fejlődése során létrehozott.

A szovjet emberek kulturájuk fejlesztése során való nemzeti büszkesége, tehát annak felismeréséből indul ki, hogy a világon nekik sikerült először megszervezniük az embernek ember által való kizsákmányolását, a nemzetiségi gyűlölködést, bevezetniük az általános oktatást, egyenjogúvá tenni a férfiakat és nőket, felépíteniük a szocialista társadalmat.

Végül, a kultúra ötödik sajátossága a Szovjetunióban az, hogy pártsszerűség hatja át. Kulturánk pártsszerűségén mi azt értjük, hogy tudatosan a népet, a szocialista államot szolgálja, és tudatosan a nép kommunista nevelését tűzi célul maga elé.

A nagy Lenin és Sztálin arra tanítanak minket, hogy a kultúra az idők folyamán sohasem volt és nem is lehetett pártlan. Ha gyakran pártlanok lennének mulatkozott, ez csak azért volt, hogy leplezze a kizsákmányoló osztályokhoz tartozását. Amint az egyes ember életében van, amit szeret és van, amit nem szeret, úgy az emberek által létrehozott kulturákat is szeretjük és nem-szeretjük szívesen. A kultúra egyesekhez odaforul, másokat meglagad. A mi kultu-

ránk a szovjet néphez és a világ első szocialista államához fordul, a nép kommunista nevelését tűzi célul maga elé. Kommunista nevelést adni a népnek viszont nem lehet anélkül, hogy ne lapoznánk le előtte naponként é óránként az imperialisták által turáját, a népek leigázására irányuló „kulturát”. Ezért van az, hogy a Szovjetunió kommunista kulturája az ellenséget ellenharca jegyében épül. Lenin-Sztálin nagy pártja, a Bolsevik Párt amely irányítja a Szovjetunióban az új kultúra építésénél egész folyamatát, szüntelen figyelemmel kíséri a szovjet kulturális élet munkásainak tevékenységét. A Párt gondoskodik arról, hogy helyesen lássuk a kommunizmushoz vezető utat és idejekorán leplezzük az ellenség merénleteit és próbálkozásait. A Párt a két kultúra — a kommunizmus magasabbrendű kulturájának és az imperialista emberévé hazug, reakciós „kulturájának” — harca szellemében nevel minket.

A néphez, a kultúra alkotójához fűződő közvetlen kapcsolatok, a kulturális fejlődés és a pártvezetés kommunista célkitűzéseinek világos megértése biztosítja azt, hogy a szovjet kulturális élet dolgozója a legszabadabb kulturális dolgozó az egész világon. Nem függ a pénz, az anyagi kiadástól, a kommunizmus, a nagy kommunista pártjához való kötöttségtől. Ez is megmagyarázza a fákés országok kulturális életének munkásai felett való szellemi fölényüket.

Külnpolitikai közhely

A Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának küldöttsége Moszkvába érkezett

MOSZKVA. — (Agerpres.) A napokban Moszkvába érkezett a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának küldöttsége, amely a Szovjetunió Legfelső Tanácsának átadja a béke megvédéséről szóló felhívást. A küldöttség tagjai között vannak a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának tagjai, Franciaország, Olaszország, Nagybritannia és az Egyesült Államok politikai életének kiváló képviselői.

A moszkvai központi repülőtéren a küldöttséget Leonid Leo-

nov, Iván Lihacsiov, Iván Mohlov és Maria Szimonenkova, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa képviselői, Dimitrij Sosztakovics, Vsevolod Pudovkin, Nikolaj Rosszjizskij, Zinaida Droprin, Mihaj Kotov, Vjacseszláv Volohin, valamint a Szovjetunió Állandó Békebizottságának, a szovjet nők antifasiszta bizottságának, a szovjet ifjúság antifasiszta bizottságának képviselői, a moszkvai sztahanovisták küldöttsége, a Szovjetunió Írószövetségének képviselői, a szovjet tudomány és kultúra képviselői, valamint a moszkvai

sajtó képviselői fogadták.

A küldöttséget lelkes fogadtásban részesítették, a vendégeket Leonid Leonov író, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa képviselője szívélyes hangon üdvözölte.

Yves Farge válaszában a következőket mondta: „Amikor Moszkva följérsz lépünk és kezet szorítunk barátainkkal, üdvözlünk és hálánkat kívánjuk tolmácsolni a Szovjetunió összes népeinek.

— Eljen Moszkva! Eljen a béke!

A szovjet emberek tizezreit tartják vissza erőszakkal az amerikai hatóságok Németországban és Ausztriában

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti:

Gromiko, a Szovjetunió külügyminiszterhelyettese február 28-án emlékiratot nyújtott át Sarbournak, az USA ügyvivőjének. Az emlékirat válasz Kirk amerikai nagykövetnek 1949. október 4-i levelére és az USA nagykövetségének 1949. december 12-i emlékiratára. A levélben és az emlékiratban a nagykövetség kérte a Szovjetunió külügyminisztériumát, állapítsa meg több, a nagykövetség véleménye szerint amerikai állampolgárságu személy tartózkodási helyét a Szovjetunió területén és adjon azoknak kiutazási engedélyt a Szovjetunióból.

A Szovjetunió külügyminisztériuma emlékiratában rámutat arra, hogy amint az illetékes szovjet szervek megállapították, az amerikai nagykövetség megkereséseiben említett személyek, akiknek a Szovjetunió területén való tartózkodása megállapítást nyert, — eltekintve egyes kivételektől, — vagy a Szovjetunió vagy pedig harmadik állam polgárai. Azokban az esetekben, amelyekben az említett személyek amerikai állampolgárságát megállapították, a kiutazási engedélyről vonatkozó kérésnek eleget tettek, az említett személyek megkapták a kiutazási engedélyt és már el is utaztak a Szovjetunió területéről az USA-ba. Az emlékirat fel is sorolja több ilyen személy családnévét is.

Az említett 13 szovjet állampolgár közül, akiket az USA nagykövetsége alaptalanul amerikai állampolgároknak tekint, — az illetékes szovjet hatóságok 4 személynek készek kiutazási engedélyt adni. Ezeknek a személyeknek családja állandóan az USA-ban él.

A tények ilymódon bizonyítják, hogy teljesen tarthatatlanok a nagykövetség emlékiratában foglalt állítások, amelyek szerint a szovjet hatóságok bizonyos amerikai állampolgárokat akadályoznak abban, hogy visszatérjenek az USA-ba.

Ami a nagykövetség emlékiratában foglalt említést illeti, hogy a nagykövetség nyilvánvalóan tartásba vett bizonyos állítólag amerikai állampolgárságu személyeket a Szovjetunió külügyminisztériumának emlékirata megállapítja, hogy ezeket a személyeket amerikai állampolgárságnak minősíteni annyira indokolatlan, hogy a minisztérium e kérdést illetően nem bocsátja ki vitába. Említve eltekintve, minthogy a nagykövetség emlékirata rámutat arra, hogy a személyek között lehetnek szovjet állampolgároknak is — a Szovjetunió külügyminisztériuma felhívta a nagykövetséget figyelmét, hogy a szovjet polgárok állampolgársága kér-

désének eldöntésében egyesegyedül a szovjet hatóságok illetékesek.

A Szovjetunió külügyminisztériumának emlékirata felhívja az USA kormányának figyelmét arra, hogy az amerikai hatóságok gyakran önkényeskednek szovjet állampolgárokkal. Így például, az amerikai hatóságok visszatartják az USA-ban Csokolján szovjet állampolgár három kiskorú gyermekét, a 12 esztendő George-t, a 10 esztendő Albertot és az 5 esztendő Alicet. Ezek a gyermekek abban az időben, midőn Csokolján az USA-ból az Örmény Szovjet Köztársaságba utazott, 1947. novemberében katolikus szerve-

zetek gyermekotthonaiban tartózkodtak. A gyermekeket a szülők határozott követelése ellenére sem bocsátják el az USA-ból.

A Szovjetunió külügyminisztériumának emlékirata befejezősül rámutat arra, hogy az amerikai hatóságok jogellenesen és erőszakkal visszatartják Németország és Ausztria amerikai megszállási övezeteiben a szovjet emberek tizezreit az ugynevezett menekülttáborokban és ugyanakkor arról merészelnék beszélni, hogy a szovjet hatóságok — szerintük akadályozzák néhány állítólagos amerikai állampolgár kiutazását a Szovjetunióból.

A Szovjetunió jegyzéke az osztrák kormányhoz, a békeszerződés ügyében

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az osztrák kormány február 10-én jegyzékét intézte a Szovjetunió külügyminisztériumához, amelyben azt állította, hogy az osztrák békeszerződés előkészítésében beállott késedelmek állítólag a szovjet megbízottak az osztrák békeszerződés előkészítésére egybehívott külügyminiszeri értekezleten tanúsított magatartásával magyarázható.

A Szovjetunió külügyminisztériuma február 27-i válaszejegyzékében leszegi, hogy az osztrák békeszerződés előkészítése kizárólag a Szovjetunió erőfeszítése révén és jelentős engedményeivel jelentős előrehaladást tett. Jelenleg már csak néhány olyan szakasz van, amelyre nézve még nem jutottak valamelyes megegyezésre.

A szovjet jegyzék a továbbiakban rámutat arra, hogy nem felel meg a valóságnak az osztrák kormány az az állítása, hogy a szovjet képviselő a helyettes külügyminiszterek értekezletén olyan célzásokat tett, hogy a gazdasági természetű kérdések előfeltétele a Szovjet-

unió és Ausztria közötti egyezmény megkötése volna, a kölcsönös követelésekre vonatkozólag. A szovjet kiküldött a valóságban számos esetben javasolta a békeszerződés azon szakaszainak a megvitatását, amelyekre nézve még nem egyeztek meg. Az Egyesült Államok és Franciaország képviselői következetesen elutasították ezt a javaslatot, miután valószínűleg nem érdekük az osztrák békeszerződés minél előbbi megkötése. Éppen ezeknek a kiküldötteknek a kérésére a külügyminiszterhezlyettesek értekezletét számos esetben elhalasztották.

A fentiekből kitűnik, — írja a továbbiakban a jegyzék —, hogy az osztrák kormány jegyzékében foglalt állítás, amely szerint „a nyugati hatalmak kiküldötteinek igen nehéz lenne a békeszerződés különböző szakaszai feletti vita folytatása” — nem tekinthető egyébként, mint a nyugati hatalmak álláspontját igazoló kísérletnek, amely visszaütíti azt, hogy megtárgyalják a békeszerződés vitás szakaszait.

A halálraítelt görög szakszervezeti vezetők megmentése érdekében közbenjárt a Szovjetunió

(NEW-YORK, Agerpres.) I. Malik, a Szovjetunió állandó meghívottja az ENSZ-ben, március 2-án táviratot küldött Trygve Lienek, az ENSZ főtájtárának a halálraítelt görög hazafiak megmentése érdekében.

A távirat londoni értesülés nyomán közli, hogy a halálraítelt szakszervezeti vezetők kérvényét az athéni kormány elutasította és így az a veszély fenyeget, hogy kivégzik őket.

Malik szovjet meghívott hivatkozik arra, hogy 16 hónappal ezelőtt az ENSZ közbenjárása folytán elhalasztották a szakszervezeti vezetők kivégzését és ezért kéri a főtájtárt, járjon közbe a görögországi politikai terror áldozatainak megmentése érdekében.

Hasonló tartalmu táviratot küldött Malik szovjet meghívott Romulonak, az ENSZ negyedik ülésének elnökének is.

Élve a NÉPI DEMOKRACIAKBÓL

Ujjászervezik a csehszlovákiai nemzeti bizottságokat

PRÁGA. — A csehszlovák kormány legutóbbi ülésén jóváhagyta a helyi nemzeti bizottságok ujjászervezéséről szóló kormányrendeletet, amelyet Nosek belügyminiszter terjesztett be. Az átszervezés a népi demokrácia követelményeinek megfelelően megy végbe.

A kormányrendelet célja az, hogy biztosítsa a nemzeti bizott-

ságok szoros kapcsolatát a néppel, továbbá, hogy a helyi nemzeti bizottságok tolmácsolhassák a nép legszélesebb rétegeinek akaratát a felsőbb állami szerveknek. A helyi nemzeti bizottságok további feladata az lesz, hogy megnyerjék a lakosságot a szocializmus felépítésével összefüggő munkafeladatok minél eredményesebb megoldására.

A Szovjetunióból származó bőventermő rizsfajtát tenyésztették ki Magyarországon

BUDAPEST. — A hároméves terv során létesített új öntözőművek megadták a lehetőséget a rizstermelés nagyarányú fejlesztésére. A rizstermeléssel jelenleg legnagyobb részt — az állami gazdaságokon kívül — a termelészövetkezeti csoportok

foglalkoznak. A tudományos kutatás során most sikerült kitegyezni a Szovjetunióból származó Dungham-shali rizstörzsből egy rövid tenyészidejű, tehát korán beérő, bőtermő rizsfajtát.

Megelégedéssel fogadták a bolgár dolgozók a nemzetgyűlés békenyilatkozatát

SZOFIA. — A bolgár nemzetgyűlés nyilatkozata a béke megvédéséről, széles visszhangra talált a dolgozók körében. A nemzetgyűlés elnöksége naponta özönével kapja a leveleket az

ország minden részéből, amelyekben a bolgár hazafiak kifejezésre juttatják egyetértésüket a nyilatkozattal és megfogadják, hogy a béke védelmezőinek első soraiban fognak küzdeni.

A lengyel villamosenergia termelés 1955-ben 70 százalékkal tulszárnyalja az 1949-es szintet

VARSÓ. — A lengyel erőműiparban a hatéves terv — többek között — hatalmas növekedést irányoz elő a hidroelektromos termelésében. 1950 és 1955 között valamennyi hidroelektromos telep energiakapacitását 60—65 százalékkal növeli.

A hatéves terv utolsó esztendőjében az energiatermelés tízenkétszer akkora lesz, mint a két háború közötti időben volt. A villamosenergia termelése arányosan fog növekedni és 1955-ben 70 százalékkal tulszárnyalja az 1949-es szintet.

A diplomáciai kapcsolatok megszüntetése Bulgáriával az USA monopolkapitalistáinak elkecsereedett akciója

NEW-YORK. — (Agerpres.) Pirinszky, az amerikai szláv kongresszus titkára a sajtónak adott nyilatkozatában elítélte az Egyesült Államok vezető körét a diplomáciai kapcsolatoknak a Bolgár Népköztársasággal való megszakításáért, amelyben nem lát egyebet, mint „a külügyminisztérium, a demokrácia és republikánus pártok elkecsereedett cselekedetét. Ezt a cselekedetet mint a háborus uszító politika kifejezőjét azért követelték el, hogy megfélemlítsék a bolgár népet és a Hazafias Arcvonalat,

amely megtiltja a szófiai amerikai misszió népellenes tevékenységét, azt a tevékenységet, amely arra törekedett, hogy a Bolgár Népköztársaságban újra bevezesse a tőkés rendszert.

— Jelenleg — mondotta nyilatkozatában Pirinszky — az amerikai diplomácia tevékenységét lényegében fenyegetőzésekre és összeesküvésekre szorítkozik ama országok ellen, amelyek megtagadják azt, hogy térdreboruljanak az amerikai monopolisták akaratára előtt.

Fasiszta terror alatt tartották meg a görögországi parlamenti „választásokat“

ATHÉN. — (Agerpres.) Március 1-én leirhatatlan fasiszta terror közepette tartották meg Görögországban a parlamenti „választásokat“.

Az Ursminton parancsára kiírt választásoknak az volt a céljuk, hogy az angol-amerikai imperialista terveknek „hont“ alapot adjanak.

A választások arra hívták, hogy megállapítsák azt, hogy melyik reakciós csoport nyeri el az országban a vezető állásokat. A reakciós pártok és csoportok közel 3000 jelöltje verseng a parlamentben lévő 250 helyért. Nem engedték meg azt, hogy a választáson résztvevő egyetlen olyan jelölt, amely valamelyik hazai demokratikus csoport képviselője.

A Görögországi Felszabadító Nemzeti Arcvonalhoz (EAM) tar-

tozó pártokat törvényen kívül helyezték vezetőiket és tagjaikat pedig a makronisszosi haláltáborba vetették.

A „választások“ március 5-én, vasárnap folytak le a hadsereg ellenőrzése mellett. A véres terror ellenére a görög nép ellékelte szándékát, hogy megghusítsa a népellenes terveket, amelyek a monarchofasiszta rendszer megerősítésére hívták.

Az Athénban megrendezett választási nagygyűlések alkalmával jelzavakat haragított a tömeg, amelyben kérte egy valóban demokratikus arcvonal törvényes megalakítását, a polgári szabadságjogok bevezetését Görögországban. Államnép amnesztáciát a rendkívüli intézkedések hatályaon kívüli helyezését és a makronisszosi koncentrációs tábor felszámolását.

180 egyéni-, 18 csoport- és 4 brigádiversenyt szerveztek a tordai porcelángyárban

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai porcelángyár munkásai és technikusai minden héten termelési értekezletet tartanak, amelyen megbeszélnek az eredményeket és hiányosságokat, valamint a munkamódszereket. A minőség javítása érdekében ellenőrző bizottságot alakítottak; ez állandóan figyelemmel kíséri a dolgozók munkáját és a minőség javításáért tanácsokkal és utbaigazításokkal látja el őket.

A szakmai ismeretek bővítéséért hat hónapos szakmai tanfolyamot szerveztek, amelyen 25 dolgozó fejlesztte elméleti és gyakorlati tudását.

A termelés mennyiségi és minőségi fokozását jelentősen előrelendítik az alulról kezdeményezett és jól szervezett szociális munkaversenyek. A gyárban 180 egyéni, 18 csoportos és 4 brigádiversenyt szerveztek.

Az üzem dolgozóinak legközelebbi célja: a terv 4.05 százalékos túlszárnyalása. Januárban a termelést 4.4 százalékkal fokozták, 6.24 százalékkal csökkentették az önköltséget és 3.36 százalékkal növelték a termelékenységét. A selejtet általában 6.57 százalékra sikerült csökkenteniük.

Február 10-ig a magasfeszültségű szigetelőgyártásában 35.93 százalékos többtermelést valósítottak meg. Az alacsonyfeszültségű szigetelők készítésénél 34.94 százalékos túltermelést értek el.

Kiváló termelési eredményt mutatott fel Rus Aurelia csoportja. Februárban 40 százalékkal haladta túl a normát. A magasfeszültségű szigetelőgyártás munkálataiban kitűntek: Mahara Ioan 190, Rusu Gavriła 100 és Alban Gheorghe 160 százalékos normadöntéssel. Osztályuk általános túltermelésének eredménye 66.7 százalék.

Az üzem pártszervezet erőteljes felvilágosító munkát fejt ki azért, hogy a dolgozók még nagyobb lendülettel harcoljanak a Terv teljesítéséért és a béke erőinek megszilárdításáért.

Sav- és hőálló zománcozott vascsövek gyártását kezdi meg a szatmári „Szeptember 1“-gyár

SZATMAR. — (Tudósítónktól.) A „Szeptember 1“ zománcgyár és gépgyár legutóbb a kovászvári állami gyógyszerárugyár megrendelésére saválló zománcozott tartályt készített. A sikeres kísérlet óta a gyár sorozatos megrendeléseket kap saválló gyógyszergyártó készülékek előállítására és más célokra szolgáló egészségügyi eszközök készítésére is.

A gyár főmérnöke, Petró Károly most olyan zománc előállításával kísérletezik, amely nemcsak a magasfokú savtartalommal szemben, hanem a magas hővel szemben is ellenálló. A nagybányai szinesfém-kombináttól ugyanis megrendelést kaptak 2000 méter öntött vascsőre, amelynek belsejét ilyen zománcal kell bevonni. A vascsöveket, amelyek darabonként másfél méter hosszúak, belső átmérőjük 12 centiméter és külső átmérőjük 16 centiméter, — savtartalmu meleg bányavíz elvezetésére használják majd fel. A kísérlet nagyjelentőségű, mert a nagybányai bányamedence üzemében a múltban évente 400 tonna vascsövet tett tönkret a savtartalmu melegvíz.

Három heti munka után az első zománcozott beisejű öntöttvascső most készült el. A laboratóriumi próbát az új sav- és hőálló zománc kiállotta. Ha a gyakorlati próbán is megfelel, akkor a „Szeptember 1“-gyár hozzáfog a nagyarányú megrendelés teljesítéséhez. Az új zománc érdekessége, hogy nem vonja be vastag réteggel a cső belsejét. A magas hő, ami mellett a beégetés történik, a zománc anyagát mélyen beleviszi az öntvény luksaiba, ami jelentősen emeli a zománcozott öntöttvascsövek ellenállóképességét.

Egyetlen nap, egyetlen órában sem feledjük el, hogy a békéért harcolunk

Munkásszülők gyermeke vagyok. Apámék nem tudtak tanítani: fiatalon gyári munkásnő lettem. Már nyolc éve dolgozom itt az üzemben. Azóta sok minden történt. 1942-ben, amikor első nap jelentkeztem a személyzeti osztályon, a személyzeti főnök úgy kezelte, mint a raktárnok, akinek egy láda áruval többet jelentenek. Mennyivel más most. Bárhova bemegyek: pártirodába, versenyirodába, az adminisztrációs osztályokra, mindenütt rendesen fogadnak. Pedig van dolguk boccen. És mégis azonnal megkérdezik, hogy mit akorok és azonnal elintézik.

Most éreztük először dolgozó asszonyok, hogy megbecsülnek, szeretnek és értékelnek. Éreztük, hogy minket, dolgozó asszonyokat az új társadalom egyik fontos alappilléreinek tartanak. S hogy mi a feladatunk, azt már tudjuk. A szovjet dolgozó nők mindenütt élénjárunk. Példát mutatunk, hogy miképpen cselekedjünk. S mi követjük utmutatásait.

Egyetlen nap, egyetlen órában sem feledjük el, hogy miért dolgozunk, miért harcolunk. Szabadságunkért, a munka szabadságáért.

Különösen a nők munkáját kisérem figyelemmel az üzemben. Az elmúlt évhez képest óriási fejlődést mutatunk. 1950. január 1-től 77 százalékkal emeltem teljesítményemet normán felül. Az előirányzott mennyiség napi 288 pár, de van, amikor 400-450 párat is megcsinállok. Nemcsak a mennyiségért, a minőségért is harcolunk. Vállaltam, hogy 2 százalékkal emelem a minőséget. A csoport többi tagját is állandóan ellenőrzöm, hogy ne végezzenek ők sem selejtes munkát. Ellenőrzöm munkamódszereiket. Megfigyelem, hogy jól kelepalálják-e a rámké szelét. Ha szükséges — mint például ma — helyettesítjük egymást. Egyik munkatársom beteg lett, s hogy ne maradjon le a csoport, bejöttem délután is, egy-két órát dolgozni helyette. Szívesen teszem, mert tudom, hogy ezzel is hozzájárulok a Terv teljesítéséhez. A Terv sikere pedig nemcsak életünk megjavítását jelenti, hanem egyáltalán a békéért harcolunk.

GYÖRGY ISTVÁNÉ, a „Herbák János“-művek dolgozója.

„Határozottan kijelentjük, hogy békét akarunk...“

Mi, az IPEIL máramaroszegi üzemének dolgozói, technikusai és tisztviselői, a Román Munkáspárt vezetésével teljes erőnkkel harcolunk a terv teljesítéséért és túlszárnyalásáért. Hogy ezzel is hozzájáruljunk a béke megszilárdításához. Harcunkban, amely egyre közelebb visz bennünket a szocializmus megvalósulásához, a nemzetközi proletárium nagy vezetőinek, Leninné és Sztálinnak utmutatásait követjük.

Mi, az IPEIL üzemének munkásai határozottan kijelentjük, hogy békét akarunk és ezért munkánkkal s ha kell életünk árán is megvédjük azt.

LE A HÁBORUS USZÍTÓKKAL! ELJEN A ROMÁN MUNKÁSPÁRT!

ELJEN A NEMZETKÖZI PROLETÁRIÁTUS!

ELJEN A DOLGOZÓK NAGY VEZÉRE, SZTÁLIN ELVTÁRS!

A gépek gondos karbantartása fokozza, hanyag kezelése pedig gátolja a termelést az „Unirea“-ban

KOLOZSVAR. — Már megint a gépet olajozza... — szól a mellette állóhoz Bochi Emil. Egymásra néznek. Boros Gergely nem veszi észre, hogy róla beszélnek. Különben sem érdekelné. Hadd beszéljenek. A gépnek is pont úgy kell az olaj, mint a kenyér az embernek. Chetan Sándor éppen Turós Gergelynek segít. A hegyzópók ékelését egyedül nem tudják csinálni s így felváltva, mindig segítenek egymásnak. Eihier Gyula sarokverő pedig csakugy kalapálja a patkósarkot. — Harminc... negyven... ötven... — számolgatja. Versenyben áll a csoport s azóta minden nap 10 százalékkal több patkósarkot kovácsoltak a vállalt mennyiségnél.

A sarokverő csoport élénjár az „Unirea“-gyár főmegműhelyében. Munka előtt előkészítik a szerszámokat. Kicsérlik a géphez az elkopott sarokhegyzőpókat. A gépet idejében bekapcsolják, hogy még munka megkezdése előtt bejárjon a motor. A gázkemencébe előre bearakják a négyzetvasakat tüzesedni. Amiből a patkósarkokat kovácsolják. Aztán leolajozzák a gépeket. S nem is egyszer. Naponta kétszer-háromszor. Vigyáznak rá, gondozzák, mert ha a gép leállt, megakadt a termelés is. Lemaradnak a versenyben. Nemcsak a versenyért, a termelés fokozásáért gondozzák, ápolják a gépeket, hanem a gépek iránti szeretetből is. Tudják, hogy a gép rengeteg dolgozó munkáját kiméli meg és a legjobb, leghűségesebb munkatárs. Ezért olajozza, ezért néz olyan szeretettel gépre Boros Gergely.

SZÉTDOBALT SZERSZÁMOK

Ugyanakkor a préselőgépek mellett halomban a megmunkált és megmunkálendő szerszámok, kalapácsok, szelepfékek. A szerszámok szanaszét hevernek a gép mellett. A két préselőgép piszkosan maradt. Ugy hever minden a gép körül, mint a rossz tanuló könyvespolca.

Varga József és Murkos János dolgoznak a préselőknél. Három órákor, amikor a csengő

megszólal, első a műhelyből, akik a kézműsöshöz rohannak. Éppen hogy befejezik azt a munkadarabot, amireh hozzáfogtak, aztán mindent szanaszét hagynak. A gépet nem tisztítják meg.

Előfordult ennél nagyobb hiba is. Nemcsak, hogy nem gondozzák gépeiket, nem is kimélik. Murkos Jánosnak a napokban egy nagyobb acéladarab kellett lepréselnie. Az acéladarab nagyobb volt a rendszeres munkadaraboknál és ezért át kellett volna állítania a gépet nagyobb méretre. Hokka András, akinek éppen kellett az acéladarab, siettetten, hogy hagyja csak úgy,

próbálja meg a kicsi méreten. Murkos engedett a biztatásnak s leengedte a néhány mázsás prést. A gép megfeszült s az anyacsavarok mind összetörték benne. Mindketten hibásak. A felelősség azonban mégis a gép kezelőjé, Murkos terhére. Itt mutatkozik Murkosnak gépe és munkája iránti helytelen magatartása. Nem gondozza gépét, nem tisztítja, nem olajozza és nem kiméli.

Murkos János számára szolgáljon példaként Boros Gergely, aki szeretettel gondozza gépét. Gondoskodás megmutatkozik a termelési eredményein is.

(L. I.)

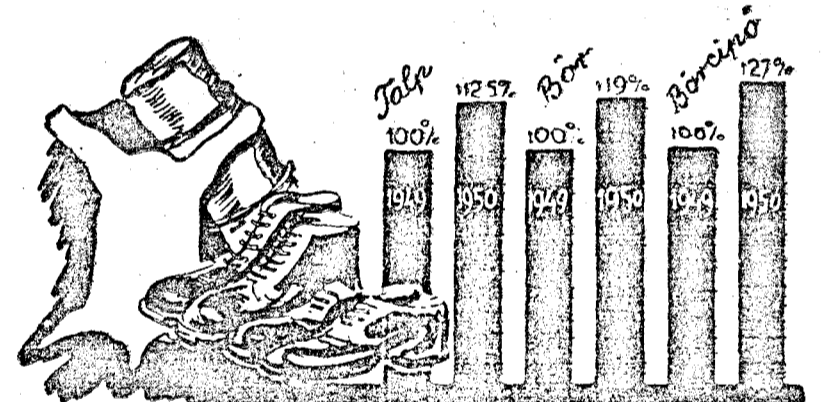
A kolozsmegyei ideiglenes bizottság munkája a helyi erőforrások kihasználásáért

Luca László, a RMP KV titkára, pénzügyminiszter. „A helyi erőforrások értékesítése — az ideiglenes bizottságok egyik központi feladata“ címen a legutóbbi cikket írt a Scanteia hasábjain. A cikk az ideiglenes bizottságok munkájában irányítóműtató. A cikk nyomán a kolozsmegyei ideiglenes bizottság munkatársai keretében vizsgálta meg a tennőket. Sok a tennivaló. A megyét a múlt burzsoá-földesuri osztályok kizsákmányolták. A megye kincseit külföldiek hasznosították. Többek között például az egeresi villamosenergia forrást a belga kapitalisták egy csoportja helyi földi csatlósakkal élvezte. Számítatlan természeti kincs hevert paragon.

A múltból ilyen súlyos helyzetet és terhes örökséget kaptunk. A RMP és az állambizalom hatalmas erőfeszítéssel tesz, hogy felszámolja a múlt gyászos emlékeit. Országszerte mozgalom indult meg, hogy a helyi erőforrásokat felhasználják. Így hozzátáruznak a gazdasági élet felébredéséhez. Kolozs megye is komoly lendülettel fogott munkához, amelyben utmutató és irányítónak Luca László pénzügyminiszter cikke. A megyei ideiglenes bizottságnak komoly feladatai vannak, s így komoly kezdeményező szerepe van. Fel kell mutatnia a megye területén kihaszná-

latlanul heverő természeti kincseket. A helyi erőforrások felhasználásának módját kell megszervezzék és vezessék. Így teljesíti igazán hivatását.

A megyében sok költő telep van, amelynek termékei kiválóan alkalmasak arra, hogy az utjavítás és építés munkálatait elősegítsék. A múlt évben a moriakai köbányát építették újjá. Luca László pénzügyminiszter cikke alapján máris megindult az előkészítő munka, hogy a Dregan-völgyében Tranis és Keeskes közelében újabb köbányákat tárjanak fel. A köb termelése lehetővé teszi, hogy az ideiglenes bizottság teljes egészében teljesíteni tudja az Állami Terv keretében vállalt előirányzatot. A másik erőforrás a megye területén nagymennyiségben található agyag. A jövőben egy téglagyárt létesítenek Kolozsvár mellett, ahol évente 500 ezer téglát gyártanak, amely teljes egészében fedezi majd az ideiglenes bizottság téglaszükségletét. Az adottságokhoz mérten több községben kisebb téglagyár létesítést tervezik. Kolozsváron mégis a legelőtöbbször szerveznek, amelynek évi termelése 54 vasúti kocsi mértékű. Mind a téglagyár, mind a mészgépek üzem az égetéshez szükséges tüzelőanyagot használ. A megye területén

Az 1949. évhez viszonyítva 1950-ben 12.5 százalékkal több talpat, 19 százalékkal több bört és 27 százalékkal több bőrclpöt termelünk.

Nádas, Szászfenes, Hidegszamos községekben állítanak fel még mészgépek kemencéket.

A megyében több helyen tavak vannak, amelyeknek lecsapolása nagy összegekbe kerülne. Elég nagy területeket foglalnak el, amelyeket eddig nem hasznosítottunk. Ezeket a helyi erőforrások értékesítésével kapcsolatosan halastavakká alakítjuk át. Többek között Bonchidán létesítünk egész korszerű halastavat. A megyei ideiglenes bizottság méhészetet is berendez. Egyelőre 100 család méhet állítanak be. Kalota-járásban az ottani ideiglenes bizottság szintén méhészetet állít be. Kajánton, Gyuluban, Nagykapuson és még két községben kukoricahéj és nálföldelőző üzemeket szervezzük. A múlt évben államosított paraszthalmok mellett mellékvállalatokat állítanak fel. Így az államosított malmok mellett létesített vízszínhizlaldákban 400-600 darab sertést hizlalnak. Zsukon disznótenyésztési létesítenek. Szénpálos, Bonchidán, Kolozson, Borsán, Páncélechen, Hidán, Zsomboron, Középlakon, Mócsón, Kajánban és Frátán szárnyasenyésztet szerveznek. Az olajmalmok mellett szappankészítő üzemeket állítanak fel. A szappanfőzést már a múlt évben megkezdték. Ebben az évben fokozni fogják Rakotyas közelében az ideiglenes bizottság szénáctő-telepet létesít.

A kolozsmegyei ideiglenes bizottságnak a helyi erőforrások értékesítésével végzett kezdeményezése csak kezdet. További kezdeményezésekre van szükség. A megye te-

rületén még számtalan lehetőség kínálkozik, amely hozzájárul ahhoz, hogy a múlt évszázadokban a kizsákmányolók által ránk kényszerített gazdasági és kulturális elmaradottság végleges felszámolását megvalósíthatjuk. A feltárt erőforrások elősegítik nagyban az Állami Terv teljesítését, elősegítik az ország iparosítását célzó tevékenységet. Lehetővé teszi továbbá falvaink és városaink felvirágoztatását, gazdasági színvonalunk fel-emelését. A helyi erőforrások értékesítésében igen komoly segítséget nyújt demokratikus kormányzatunk a RMP irányításával. Az adóbevételek 30 százalékát, a tervszerű gazdálkodás utján megtakarított összegek 30 százalékát, valamint az illető megyék közmunka megváltási díját az ideiglenes bizottságok felhasználhatják. Az ideiglenes bizottságoknak ezeket az erőforrásokat ki kell építeniük.

A kolozsmegyei ideiglenes bizottság kezdeményező lépése nyomán valamennyi helyi és járási ideiglenes bizottságnak komolyan kell tanulmányoznia Luca elvtárs cikkét és késedelem nélkül meg kell kezdenie a helyi erőforrások értékesítését. Igénybe kell vennie a dolgozók által felajánlott önmegadózást is, amely igen nagy segítség arra, hogy a községekben és városokban hiányzó középületek, vagy gazdasági erőforrások felépülhessenek. Meg kell ragadni minden alkalmat, hogy ki tudjuk emelni megyénket: városainkat és községeinket az elmaradottságból és világrágóvá tudjuk tenni a léteztendő vállalatokat.

(C. C.)

A legtöbb helyen készen állnak a tavaszi szántás megkezdésére

BAGYON. — (Kiküldött munkatársunktól.) A gépszín végénél hárman dolgoznak: Chiorean Vasile, Chiorean Mihail és Pop Vasile. Traktoristák. A traktorokat és egyéb mezőgazdasági felszereléseket, a munka megkezdése előtt újra atvizsgálják.

— Mikor kezdenek hozzá a tavaszi munkálatokhoz?

Egyszerre felelnek.

— Lehetőleg holnap. Mostanában minden nap megnéztük a földeket. Ha a hólel. felszárad, azonnal hozzákézdünk a munkához.

Az egyik traktorista egy másik földet mutat.

— Látják, már nem sáros. Ha az idő így tart, holnap elvetjük a tavaszbuzákat, s azután a főbbi növénymagvakat sorban. Felkészültünk a mezőgazdasági munkálatokra. Az összes gépeket, szerszámokat megjavítottuk, a vetőmagvakat előkészítettük és tanultunk. Minden héten kétszer szakmai előadásra vettünk részt. Szakkönyvekből megtanultuk a szovjet traktoristák munkamódszerét.

A bagyoni állami gazdaság dolgozói valóban

SOKAT TANULTAK

Minden este egy-két órát arra hasznosították, hogy politikai és szakmai tudásukat fejlessék. Ideológiai és szakkönyveket

beszéltek meg. A Román Munkáspárt irányításával megtanulták, hogy miképpen lehet több munkát végezni a termelés fokozásáért. S ez a traktoristáknál nemesek elmélet marad, hanem a munkában alkalmazzák. Szabadidőben előszedik a traktorokat, hozzácserélik az ekéket, hogy elősegítsék a munka kezdetét.

— Sokan nem értik meg a szerszámok előkészítésének fontosságát — folytatja Chiorean. — A magángazdaságokban látam, hogy egy-két napot azért veszítenek a munkaidőből, mert ősszel hanyagul ledobják szerszámukat. Tavasszal azt sem tudják, melyiket honnan szedik elő. Mi megjavítva raktuk el a szerszámokat. Most egyszerre 8 traktorral állunk a barázdába.

GONDOS ELŐKÉSZÜLETEK

— Látják — mutat a traktor — az a négy IAR gyártmányú négyes ekét egész könnyen vontat. A brassói Sovromtraktoról kaptunk a múlt nyáron egyet és a télen hármat. A szélsőre mutat — azt már kipróbáltuk. A száraz rögöt úgy fordít fel, mintha hamu lett volna. Egész őszön minden akadály nélkül szántottunk vele 18—20 centiméter mély barázdat.

Az állami gazdaság tavaszi

előkészületeit. Simon Teodor tervszerűítő gazdasztól tudjuk meg. A tél folyamán megjavították az összes gépeket, szerszámokat, 9000 kiló tavaszi vetőmagot megtisztítottak az idegen anyagoktól. Ebből 6000 kilót elvetnek, s a többi átadják a sütmegi kollektív gazdaságnak. Az igásállatokat gondosan táplálták, hogy ne gyengüljenek le a mezőgazdasági munkálatok idejére.

— Nagy feladat előtt állunk — mondja Simon Teodor, s közben előszedi a tavaszi munkatervet. — Sokat kell vetni. Még jó, hogy összes földjeinket előkészítettük. Így, sokkal gyorsabban megy a munka. 159 hektár területet tavaszbuzával, 150-et árpával, 120-at zabbal, 40-et kukoricával, 60-at borsóval, 70-et napraforgóval, 107-et burgonyával és igen nagy területet egyéb terményekkel kell bevetnünk. Ezenkívül 38 hektár szőlőt művelünk. A tavaszi előkészületeket befejezték az állami gazdaság dolgozói, azonban elhanyagolták a gyümölcsfák megtisztítását. A nagy kiterjedésű gyümölcsösökből alig egy pár darab fát tisztítottak meg. Ezt most kiküszöbölik. A bagyoni állami gazdaság dolgozói jó munkával járulnak hozzá a békéltábor erejének növeléséhez.

(V. J.)

A harasztosi állami gazdaságban megkezdődött a munka

HARASZTOS. (Kiküldött munkatársunktól.) A harasztosi állami gazdaságban, március 5-én, vasárnap délelőtt Chiorean Vasile és Chiorean Ioan traktoristák megkezdtek a tavaszi szántást. Az előző napon, március 4-én, a gazdaság vinci tanyáján igásvontatásu eké-

vel meghúzták Torda megyében az első tavaszi barázdákat, amelyekbe a gazdaság dolgozói néhány napon belül elvetik az első tavaszi magvakat: hozzájárulnak a dolgozók életszínvonalának növeléséhez, a békéltábor erejének növeléséhez.

A gazdaság alacsonyban fekvő vidékein a talaj még nem szikkadt meg kellő mértékben, így a munkálatokat még nem lehetett megkezdni. Néhány napon belül a gazdaság egész területén megkezdik a szántást.

Schönauer József

Felvincen gondosan ellenőrzi a munkát az ideiglenes bizottság

FELVINC. — (Levelezőnkől.) A helyi ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt támogatásával kidolgozta a tavaszi vetési tervet. A közöset körzetekre osztották s a gazdasági felszerelések, gépek és szer-

számok előkészítését felülvizsgálták. A mezőgazdasági szerszámokat csak részben találták rendben, a többi most javítják a kovácsok. Takács Mihály, Căcovă Silviu, Ifju Szegedi Istvánné és Barna

Aurél dolgozó földműveseknél példás rendben találta az ideiglenes bizottság a mezőgazdasági szerszámokat.

Az ősszel elvégezték a mélyszántást, most csak boronálni kell Egerbegyen

EGERBEGY. — Megirtuk azt, hogy az egerbegyi ideiglenes bizottság elhanyagolta volt a tavaszi előkészületek ellenőrzését. Az ideiglenes bizottság tagjai kiküszöbölték ezt a hibát. Az utóbbi hetek folyamán fokozott mértékben mozgósították a dolgozó földműveseket a tavaszi előkészületekre és megfelelő módon ellenőrizték a munkálatok

menetét. Ennek következtében a dolgozó földművesek teljes mértékben magukévé tették a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és minisztertanács határozatát, és alaposan felkészültek a tavaszi mezőgazdasági munkákra.

A község határában szántani már nem kell, mert az egerbegyi dolgozó földművesek az ősz folyamán

minden tavaszi vetésterületen elvégezték az őszi mélyszántást. Most kultivatorttal és boronával művelik meg a földet.

A kolhozélet alaptörvénye

Tizenöt évvel ezelőtt tartották meg a kolhoz-rohammunkások első kongresszusát, ahol elfogadták a kolhoz szervezeti szabályzatot. A szervezeti szabályzat kidolgozó bizottság elnöke Sztálin elvtárs állt, aki rendkívül értékes utmutatásokkal és felvilágosításokkal segítette a munkát. A Kommunista Párt Központi Bizottsága 1935 február 13-án jóváhagyta ezt a szabályzatot és a nép vezérének és tanítójának nevével, a „Kolhozélet Sztálini Törvényének” nevezte el.

A szervezeti alapszabályzat célja, hogy a kolhozok a teljes győzelmet a kulákok felett, a dolgozók minden kizsákmányolása és ellensége felett, a kolhozok a teljes győzelmet az inges és sötétség felett, a kis egyéni gazdaság visszamaradottsága felett, megteremtse a munka magas termelékenységét és ily módon biztosítsa a kolhozparasztnak jobb életét.

A fontos okmányban pontosan kifejezésre jutnak a kolhozgazdaság demokratikus elvei. A kolhoz a dolgozó földművesek

Számos dolgozó földműves társul és köt szerződést a gépállomásokkal

A dolgozó földművesek ország-szerte megkezdtek a gép- és traktorállomásokkal való szerződéskötéseket a tavaszi munkálatok elvégzésére. A dési traktorállomás az elmúlt hét végéig 19 dolgozó földműves társulással kötött szerződést, több mint 500 hektár föld megmunkálására. A 19 társulásnak 450 tagja van. Kackó községben 30 dolgozó földműves társult, szántóföldjeik géppel való megmunkálására. Alsókocsályban 93, Alór községben 50, Szelecske faluban 16, Békhlentben 90 dolgozó földműves kötött társas szerződést a dési traktorállomással.

Az aranyosgyéresi traktorállomás Vajdaszeg és Sószentmárton dolgozó földműveseivel kötötte meg eddig a szerződést, most Bogát, Kutyfalva, Szentgyel, Székelykocsárd, Polyán, Egerbegy, Vincz, Aranyosszentmihály, Szina és Tur községek dolgozó földműveseivel kötik

meg a szerződéseket. A beszercei gépállomás eddig 5 szerződést kötött 414 hektár föld megmunkálására. Az 5 társulásban 490 dolgozó földműves vesz részt. A bonchidai gépállomás az elmúlt hét végéig 21 társulással kötött szerződést 729 taggal. A traktorszántásra társult dolgozó földművesek 564 hektár földet műveltetnek meg a gépállomás dolgozóival.

A gépállomások tovább fokozták a szerződéskötéseket, ezenkívül pedig megmunkálják az állami gazdaságok és kollektív gazdaságok termőterületeit.

Azok a dolgozó földművesek, akik számára lehetséges az, hogy gépekkel műveltesék meg földjeiket, minél nagyobb mértékben társuljanak, kössenek szerződést a gép- és traktorállomásokkal, mert a gépi munka a többi termés biztosításának egyik alapfeltétele.

A békevédelmi harci bizottságok megalakulásáról jelentik

A békevédelmi harci bizottságok megválasztása minden községben lezajlott. Levelezőink számos beszámolót küldtek a békevédelmi bizottságok megalakulásáról. A beszámolók közül néhányat részletét az alábbiakban közöljük:

BANFFYHUNYADON

néhány nappal ezelőtt nagygyűlést rendeztek a dolgozók — írja Vass Erzsébet levelezőnk. — A gyűlés megválasztotta a békevédelmi harci bizottságot, majd Vincze István a dolgozó parasztság kötelességeiről beszélt a béke megvédésével kapcsolatban. Vincze István kifejtette az állami tervből a dolgozó földművesekre háruló kötelezettségeket, amelyeket hiánytalanul kell teljesíteniök a szegény- és közép-parasztnak az általános jólét megteremtése, a béke megszilárdítása érdekében. A dolgozó földműveseknek — mondotta Vincze István — hozzá kell járulniok ahhoz, hogy jó munkával, a tavaszi mezőgazdasági

munkálatok pontos és időben való teljesítésével a legnagyobb termést biztosítsák.

A gyűlés végén felszólaltak a hadirokkantak, akik az elmúlt háború borzalmaiból idézve a béke megvédésére hívták Bánffyhyunyad népét.

KÜKÜLLÖVÁR

községben 300-nál több román és magyar dolgozó földműves vett részt a kulturothonban megrendezett gyűlésen. Dósa Imre levelezőnk beszámoló arról, hogy a gyűlésen résztvevő dolgozók 7 tagú békevédelmi harci bizottságot választottak, a béke ügyéért következetesen harcoló dolgozókból. Majlát Károly, a bizottság elnöke, titkár: Eteu Maria, tagok: Lengyel Anrás, Tatar Nicolae, Morar Ioan. Cotop Vasile és Dósa Imre. Majlát Károly, a békebizottság elnöke, a bizottság nevében vállalta, hogy fáradságot nem ismerve dolgoznak a Román Munkáspárt irányításával a béke megvédése érdekében.

Határidő előtt fejezték be a traktorjavítást Ujaradon

Ujaradon az állami gazdaságban a januárra előirányzott traktorjavítást már jóval a határidő előtt befejezték. Jelenleg

nagy lendülettel folyik az ekék, boronák, tárcsázók és vetőgépek javítása és a tavaszi vetőmagvak kiválogatása.

Szekelykocsárdon felkészültek a tavaszi munkákra

SZEKELYKOCsÁRD. — (Levelezőnkől.) A szocializmus felé haladó falvak között Szekelykocsárd község sem marad el. A dolgozó földművesek mindent elkövetnek, hogy a mezőgazdasági tervet végrehajtsák. A Román Munkáspárt irányításával és vezetésével községünk dolgozói lelkesen bekapcsolódtak a terv végrehajtásába. Az összes mezőgazdasági felszerelése-

ket már rendbetették és készen állnak a tavaszi munkálatok megkezdésére. A trágyahordás még folyik, a helyi ideiglenes bizottság az egyéni vetési tervek összeállításával foglalkozik.

Az ideiglenes bizottság tervbe vette a mezőgazdaságilag hasznavehető területek fásítását és a vízvezeték-hálózat kiépítését.

Szilágyi Béla

Aranyospolyánban is készen állnak

ARANYOSPOLYÁN. — (Levelezőnkől.) A tavaszi vetési kampányról a következőket jelentem: az aranyospolyáni ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt utmutatásai nyomán munkatervet készített a tavaszi tennivalók elvégzésével kapcsolatban. A dolgozó földművesek az előkészületeket 100 százalékban végrehajtották. A magtiszító állomás most kezd megmunkálását. A magtiszítás sorrendjét az ideiglenes bizottság állapította meg, körzetenként osztották

be a dolgozó földműveseket, hogy fennakadás ne történjen a munkában.

Az őszi vetések nagyon jól teltek, a terméskilátások kitérőek.

A tavaszi munkálatok előkészítésében Firtes Ioan és Baricz Tibor dolgozó földművesek tüntek ki. A gyümölcsfák megtakarítására Balogh Béla és Onaca Simion vezettek példaadó munkát.

Verecs Mihály

egyszer hangsúlyozta, hogy a személyes és társadalmi érdekek helyes összeegyeztetése a kolhozok megszilárdításának forrását jelenti.

A kolhoz szervezeti szabályzata előírja a szocialista tulajdon kímélését, annak becsületes munkával való gyarapítását, a munkatermelékenység emelését és a kolhozjövődlem felosztását a kolhozparasztnak között a munka arányában. A szervezeti szabályzat kiterjed a kolhozélet minden vonalára a termelési eszközök a kolhoz és a kolhozgazdaság tevékenysége a kolhozparasztnak és személyi tulajdonuk, a munka megszervezése, fizetése, legyelmé, valamint a kolhoz vezetése kérdéseire a szervezeti szabályzat világos feleletet ad.

A kolhozrendszer győzelme elűntette a faluból a szegénységet és a nyomort. A földművesek jómódban és kulturáltan élnek, állandóan emelkedik élet-színvonaluk, anyagi jólétük. A szovjet kolhozparasztnak jövődleme az elmúlt évben 14 százalékkal magasabb volt, mint 1948-ban s 1949-hez képest ez a jövődlem több mint 30 százalékkal emelkedett.

V. Poljakov

SPORT

A GTO tapasztalatai alapján:

A sport feltétele a jó termelőmunkának

Gyakran lehet hallani szovjet katonai parancsnoktól a következő kijelentést:

„Alakulatunk minden katonája GTO-jelvénytulajdonos.”

Nem egy olyan alakulat van a Szovjet Hadseregben, amelynek minden tagja sikeresen tette le a GTO-próba I. fokozatát. A szovjet harcosok hazafias kötelességüknek tartják a „Munkára, védelemre kész” mozgalomban való részvételt. 1934-ben, miután a Szovjetunióban rendszerszerűen a GTO-próbákat, a Szovjet Hadsereg tíz katonája volt az első, aki sikeresen próbázott. Vorosilov altábornagy ezeket mondta az első GTO-próbázóknak, amikor megkapták a jelvényeket:

— Kétszeresen örülök az önök sikerének. Nemcsak azért, mert önök, mint a Szovjet Hadsereg harcosai újból igazolták a hadsereg testnevelésének magas színvonalát, hanem azért is, mert magam is régi sportember vagyok és saját magamról nagyon jól tudom, hogy milyen óriási, egyenesen életétől hatást gyakorol a testzés mindannyiunkra. Nem tagadjuk, hogy nekünk még ki kell küszöböl-nünk a testnevelésnek, a sportnak itt-ott észlelhető lebecsülését. Vannak, akik hajlamosak azt állítani, hogy a testnevelés elszakítja, elvonja a munkást a termeléstől és zavarja, megterheli őt. Ezek az emberek nem értik meg: a sport nemcsak, nem zavar, hanem ellenkezőleg, — előfeltétele a jó termelőmunkának és hatalmas segítséget jelent valamennyi munkásnak, akár fizikai, akár szellemi munkát végez. A testnevelés, ha

rendszeresen és helyesen folytatjuk, megelőzi és legyőzi a fáradtságot a befelegéseket. Bútrán állíthatjuk, hogy a sport még az éveket is leküzdözi.”

A szovjet katonák megértették Vorosilov szavait. Megértették a sport jelentőségét és sorra aratták a nagyszerű sikereket. Sokszáz szovjet katonasportoló büszkén viseli a „Szovjetunió bajnoka” aranyérmét. A Szovjet Hadsereg sportolói sok sikerrel

gazdagították a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta hazájukat és ma sem álltak meg a sikerek felé vezető úton. A GTO-mozgalom hozzásegíti a nagy Szovjetuniót ahhoz, hogy — mint Sztálin elvtárs mondta — „egészséges, életvidám emberek, jól neveltek, neveljünk, amely képes a szovjet hatalmat magasra emelni és az ellenség támadásával szemben megvédeni.”

TURISTA HIRADÓ

Természetjáróink téli tevékenysége nem merült ki a sikírútlások rendezésében a tömeges szervezésében. A Turista Hivatal egész sereg gyárat, üzemet és iskolát keresett fel, ahol rövid előadás keretében közel száz szébbnél szebb színes felvétel tárta a hallgatóság elé Népköztársaságunk természeti szépségeit.

A vetítógép felkereste Bánffy-hunyad és Egeres dolgozóit is, a napokban pedig Máramaros-sziget, Naszód és a Szilágyság fontosabb központjainak is alkalma nyílik majd megismerkedni a filmkaraván műsorával. Remélhető, hogy ezidén még nagyobb tömegek kapnak kedvet arra, hogy hétvégi munkás kirándulásainkon résztvegyenek annál is inkább, mert a jövőben pompás kulturműsort is nyújtanak majd ezek a mozgalmak.

Turistáink nyári tervei közül meg kell említenünk azt a szép elgondolást, mely az áríz rongálta, háború pusztította Tordai hasadékokat kívánja rendbehozni. A természeti szépség turista al-

kotásait a biztosító korlátokkal ellátott ösvényeket, hidakat és útjelzéseket különleges munkacsoportok fogják helyreállítani, hogy ezzel minél szélesebb körű népszerűsége legyen szert a hasadékok és környéke.

Az Országos Szakszervezeti Tanács kiadásában megjelenő Munkás Turista második számát nagy örömmel fogadták gyáraink és üzemeink természetjárói, csak úgy, mint a hegyjárású diákságunk. Az előző hónapra terbevetett példányszám megkétszereződése ennek a legjobb bizonyítéka. A rendkívül izléses kiállítású folyóirat érdekes cikkeiben ismerteti a szovjet hegymászók táborozását, a természetjárás és a munka szoros összefüggését, a sziklamászás mesterfogásait, a népszerű tudományt pedig a Keleti Kárpátokról szóló tartalmas ismeretelés képviselői. Turista hírek és rövid közlemények tartalmazzák a mélynyomását, képekben bővelkedő téli számot, mely megérdemli sportolók és tanulni vágyó ifjúságunk támogatását.

Színház - Mozi - Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Március 7-én, kedd este 8 órakor, a kereskedelmi és szövetkezeti alkalmazottak részére „BAHCSISZARAJI SZÖKŐKŰT. Sorozatszám: 493.

Március 9-én, csütörtök este 8 órakor bemutató előadás „SZÉKELY FONÓ”. Kodály Zoltán népi daljátéka.

Az előadásokat pontosan 8 órakor kezdjük. Az előadás kezdetekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárjuk. 7 éven aluli gyermekeket tilos a nézőtérre bevinni.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán, március 8-án, délután 5 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Negyedszer.)

Pénteken, március 10-én, délután 5 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Ötödször.)

Szombaton, március 11-én, este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Tizenhatodszor.)

Vasárnap, március 12-én, délután fél 4 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Hatodszor.)

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Fények utja. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: Fények utja. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Variag církáló. Előadások kezdete: 3, 5, 7, és 9 órakor.

NÉPMOZGÓ (Populár): A varsói gheftó. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: A Varsói gheftó. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 fél 8 és fél 10 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: Az ök boldogságuk. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

UJ IDŐK: Romfilm hirdó. 7. sz. — Szovjet hirdó, 33 sz. — Kazakstan tisztásain. 4 felvonás. — Szovjet sport. 7. sz. — Szerhiev földész. — Matiné vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor.

ALLAMI MAGYAR OPERA-Kolozsvár.

Pályázati hirdetés

A kolozsvári Allami Magyar Opera a 264-47. sz. színházi törvény 10. szakaszának rendelkezése értelmében versenyvizsgát hirdet az úresedésben levő:

1 első hegedűs,
1 basszus magánénekes, 1 bariton magánénekes, 1 tenor ösztöndíjas, 1 basszus ösztöndíjas,
1 korrepetitor, 1 trombon és 1 viola, valamint 1 férfi karantáncos állásokra.

A pályázók 1950. március 13-án délután 2 órakor az Allami Magyar Opera helyiségében versenyvizsgán vesznek részt.

A pályázók felbélyegzett kérvényeiket az Allami Operák szabályzatában előírt okmányokkal együtt, a versenyvizsga napján reggel 9 óráig nyújthatják be a titkársághoz. (Mon. Of. Nr. 161-47.)

Okmányok nélküli jelentkezéseket a titkárság nem fogad el. A versenyvizsga zártkörű.

USIC

értesíti a kereskedőket, (beleértve az 1949. évben megszűnt cégek tulajdonosait is), hogy az adóvéglegesítési nyomtatványokat átvehetik a Budai Nagy Antal 5. szám alatti irodahelyiségben.

FIGYELEM!

Asztalos- és rokonszakszabóipari kisiparosok!

Ma, március 7-én kedden délután 6 órakor taggyűlés.

Az új forgalmi adó ismertetése.

VEZETŐSÉG.

KERESÜNK

azonnali megvételre
benszinmotoros légsűrítőket

4 - 6 H. P., 0,8 - 1 m³ percenkénti teljesítménnyel, 3-4 légnyomásra.

St.UC Nr. 4, Kolozsvár
Karl Marx-utca 69 szám

R.P.R. Judecatoria Populara Mixta Bistrita. Dos. Nr. 1039-1950 CITATIUNE. Vasilev Leonid, avocat, fost cu ultimul domiciliu in Sibiu, in prezent in loc necunoscut, este citat la aceasta judecatorie pe ziua de 30 Martie 1950, orele opt dimineata in calitate de parat in actiunea de divort, intentata de soția sa Maria Vasilev nascuta Hoarca din Bistrita. In caz de neaprezentare se va proceda conform legii Judecator: (ss) Roman Filimon. L. S. Greffier: (ss) Nicolai Oanca.

Ezton értesítjük ismerősöinket, hogy a szerető jó leány és testvér

SZÉKELY IREN
tanárnő
1950 március 5-én váratlanul meghalt.
Temetése március 8-án délután 3 órakor lesz a temető halottas házából.
A gyászoló család

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11. — Lapfelvétel: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Felvétel szerkesztő: LAZAR JÓZSEF
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla 40.625.

KÖZLEMÉNYEK

IDŐJÁRÁS. A kolozsvári tartományi meteorológiai intézet jelenti: Az Atlanti-óceánról a brit szigeteken át enyhe léghullámok törnek előre Skandinávia irányába. Közép-Európa déli felében, az Alpok környékén leszálló légmozgással csendesebb, szárazabb időjárás alakult ki, mely lassan kelet felé a Kárpát-medencére terjed. Várható időjárás: Mérsékelt, időnként még élénk északnyugati-északi szél, változó felhőzet, néhány helyen, inkább csak délen és keleten kisebb eső, fűtő eső, a hegyeken havazás. Éjszaka fagy, a nappali hőmérséklet alig változik.

A ROMÁN-SZOVJET TANULMÁNYI INTÉZET (Puskin-utca 1.) A történelem-filozófiai szakosztály március 8-án, szerdán este 7 óra-

kor tartja előadóját és beszámoló ülését. Az előadás tárgya: A micsurini életlen dialektikus materialista alapjai. Az előadást vita követi.

* VADÁSZATI KÖZLEMÉNY. Az összes kolozsvári és megyei vadászok tudomására hozzuk, hogy 1950 március 10-én, 18 órakor tájékoztató közgyűlést tartunk, a vadászegyesület kolozsvári fiókjá székelyén Kolozsvárott, Március 6-utca 5 szám alatt. Ezen a közgyűlésen kötelesek megjelenni az összes vadászok, akár régi tagok, akár pedig csak kezdők. A közgyűlésen közöljük az összes kötelezettségeket, amelyek a vadászokat az 1950. évben terhelik. A vadászegyesület kolozsvári fiókjának vezetősége.

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

EGYLITERES ÜVEGEKET — tiszta állapotban — csorbítatlan szájjal vásárolunk, darabonként 15 lejért. „Alimentara”. Kossuth Lajos-utca 5. Tkv (Gy)

ELADÓK: Nylon-esernyő, gyermekágy sodrony betét, lőszőr matraccal nagyobb gyermeknek, házi tornaszerek: bordásfal, nyújtó, karikahinta, Masaryk-utca 9. este 6 és 7 között. 516

SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. Földész-utca 10. ajtó 4. Dermata mellett. 527

RÁDIO. Philips, varázsszemcsék, éjszakai gerendák, cserép és Zor phir melegítőkönyv eladók. — Belvárosi szobát elcserelelnék külvárosival. Molotov-utca 19. ajtó 3. 535

ELADÓK: álló villanylámpa, keleti perzsa, villanykályha, kották, gyerekek, Vörös Hadsereg-utca 13. emelet, ajtó 3. Déltől 2-6-ig. 538

VESZÉK elsőrendű Breitschwanz-hundát. Cím a kiadóban. 542

NŐI ARANY karkötő órák, márkásat veszünk. Fábrián, Molotov-utca 30. 540

48 BASSZUSOS tangóharmonika eladó. „Simplon”-étterem, Altona-tér 2. 541

ELADÓK: szalonkészet, tükör, kották, Eperjes-utca 6. Déltől 2-5-ig. 544

JÓKARBAN lévő tavaszi kabát és gumi esőköpeny olcsón eladók. Szabó Miklós, Páris (Pap)-utca 52. 546

VESZÉK kazint minden megnyitásban. „Galati”. Ioan Schryz, Timisoara. II. Kogalniceanu-utca 14. Tkv (SI) 547

MODERN rókámé eladó. Cím a kiadóban. 549

REDÓNYOS keltős iratszékény, új, eladó. Érdeklődni 10-91 telefonon, délelőtt 10-1-ig. 550

INGATLAN, LAKÁS

IDŐSEBB nyugdíjas teljes ellátást kaphat. Cím a kiadóban. 551

VENNÉK kisebb családi házat a központ közelében 120.000 lejig. Cím a kiadóban. 537

ELCSERÉLNEM különleges, szoba, konyha lakószobát. — nagyból a Dermata közelében. Kalandos-utca 50. 542

BUTOROZOTT SZOBÁT keres lehetőségek közöttben, gyermekek, pontos fizető tisztviselő-pár. Cím: Szilágyi főpostai távirda. 545

EGY szoba, konyha, előszobás, kertés ház eladó. Érdeklődni Molotov-utca 12. trafikban. 547

DOLGOZÓ NŐ lakótársat keres tisztviselő. Cím a kiadóban. 551

BUTOROZOTT SZOBÁT — fürdőszoba-használattal — keres értelmiségi házaspár. Cím a kiadóban. 548

EGYEDÜLLŐ tisztviselő központban különböző áru butorozott szobát, esetleg teljes ellátással, keres. Telefon: 16-00. Tkv (SI) 490

ALLÁST KAPHAT:

FELVENNÉK délután 4-től 9-ig 3 éves kislányom mellé komoly nőt. Republicei—Köztársaság-utca 2 szám. 490

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET NYELVÓRÁKAT vennék. Cimeket ármegjelöléssel „Kedv” jelíre kiadók. 486

TORONTÁLI SZÖNYEGSZÓVÓ. NŐ címét kérem a kiadóba. „Perfekt munkaerő” jelíre. Tkv (SI)

Fájdalomtól megtört szívvel jelentem, hogy a szeretett testvér

LÁSZLÓ JÓZSEF kárpitos

1950. március 5-én, hosszúságos szenvedés után, 36. életévében elhunyt.

Temetése március 7-én délután 4 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

Kispál Sándorné

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett gyermek, édes apa, nagy-apa, testvér és rokon

KUN LAJOS fésűs

1950. március 5-én, 62 éves korában elhunyt.

Temetése március 7-én délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából a Kismező-utca temetőbe.

A gyászoló család.